

De kadril van Mol-Ginderbroek

Naar aanleiding van de Vlaamse feestdag werd op zaterdag 9 juli op het binnenplein van De Zwaan (vroeger het 'gesticht' op de Markt genoemd) door volksdansgroep Klepperman drie Vlaamse en drie Molse dansen uitgevoerd, o.a. **de kadril van Mol-Ginderbroek**. Orgelist Jan Verheyen begeleidde de dansers op een mobiele beiaard.

De kadril (quadrille) is een authentieke dans die wordt uitgevoerd door vier koppels in de vorm van een vierkant. In de glorieperiode van zowel de schuttersgilde Sint-Barbaragilde als volksdansgroep Klepperman dansten ze de kadril met 12 koppels, 3 op een rij.

Deze dans is een samensmelting van vele danspassen, zoals de boerenwals, de aansluitpas, galoppas, huppelpas, kruispas, wiegelpas, wissel- en de polkapas. Deze dans was vroeger erg populair bij de schutters- en andere gildes die een dansgroep hadden.

Wanneer **de kadril van Mol-Ginderbroek** voor het eerst werd opgevoerd, weten we niet. Maar op 24 augustus 1947 stond ze op het programma van de schuttersgilde Sint-Barbara die toen haar 600ste verjaardag vierde op het Pleintje van Ginderbroek.

De volksdansgroep Klepperman is gesticht op 12 oktober 1946. Omwille van de corona heeft ze haar 75ste jubileum pas op 19 en 20 maart 2022 kunnen vieren.

Als we de oude foto's van Klepperman bekijken, dan zie je qua outfit weinig verschil met deze van de Sint-Bararagilde: de kledij van de boeren uit de negentiende eeuw.

De huidige kledij van Klepperman is na lang opzoekwerk in 1984 voorgesteld in de Oude Post op de Markt. De klederdracht is gebaseerd op hetgeen de burgerij van Mol droeg ten tijde van graaf de Broqueville, de periode van net voor de Eerste Wereldoorlog.

1947 - De viering van 600 jaar schuttersgilde Sint-Barbara op het Pleintje van Ginderbroek, met de vlag van de gilde op de voorgrond en met de gildebroeders die een kiel en faas dragen en waarvan de meeste een snor hebben.

2022 – De viering van de Vlaamse feestdag in de Zwaan met het optrede van volksdansgroep Klepperman. Ze dansen **de kadril van Mol-Ginderbroek**, met op de achtergrond een carillon op wielen.

De schuttersgilde Sint-Barbara

Zie ook: Jean Vanhees, De Sint-Barbaragilde, Molse Tijdingen 2006

De jongste van de drie schuttersgildes van Mol was de Sint-Barbaragilde, de andere twee waren de Sint-Joris- en de Sint-Sebastiaansgilde. Zij moesten in hun beginperiode de hertog van Brabant bijstaan bij de verdediging van het land.

De kolveniersgildes dateren uit de tweede helft van de 15de eeuw.

De eerste documenten van de Sint-Barbaragilde vinden we terug in een verslag van het landjuweel te Nijvel in 1527.

Waarschijnlijk heeft de gilde toen wel een 'caerte' en een breuk gehad, maar van die eerste periode is niets over bekend.

De functies in de gilde waren: de hoofdman voor het leven, de deken, de kapitein, de luitenant, de gezworenen, de roffelaar, de vendelier, de knaap en de koning die de vogel bij het jaarlijkse koningsschieten had afgeschoten. Hij mocht dan een jaar lang de breuk dragen. Schoot iemand drie keer achter elkaar de vogel dan werd hij 'keizer' genoemd.

Volgens de overgebleven geschriften had de gilde Sint-Barbara de eerste eeuw geen vast lokaal, daarna vergaderde ze meestal in de herbergen van Mol-Centrum, in den Arent bijvoorbeeld.

Vanaf 1907 tot 1955 was het lokaal van de schuttersgilde Sint-Barbara in het Hooghuis op het Pleintje van Ginderbroek gevestigd.

Toen smid Mols van het Hooghuis in 1955 overleed, verkocht de familie het erf aan ijzerkoopman Borms.

De schuttersgilde Sint-Barbara was toen al door innerlijke en politieke moeilijkheden in twee groepen uiteengevallen. Het werd zelfs een gerechtzaak die vele jaren heeft aangesleept omdat beide groepen dachten dat zij het bij het rechte eind hadden. Het heeft ze veel geld gekost aan advocaten en de gerechtprocedures.

Een reçu van een betaling van 1500 fr. door schrijver Fons Zwinnen van de Sint-Barbaragilde aan advocaat Jules Van Cauwenbergh, wat in 1949 veel geld was.

Journée du 1 1949
 Dag van

Montant - Bedrag : 1.500,-

VAN CAUWENBERGH Jules
 Advokaat
 Adolf Reydamslaan, 17, MOL

Reçu de - Ontvangen van M. Zwinnen 1500,- J. Booms
 rapide - Gijndewaal -
 Niel

la somme de :
 de som van : 1.500,-

à titre : de provision(1), d'honoraires (1), de rémunérations(1), de remboursements de frais(1)
 als : provisie(1), honoraria(1), bezoldigingen(1), terugbetaling van kosten(1).

(Signature - Handtekening)

RECHTSTRAAT BELASTINGEN
 N° 072

(1) Biffer l'indication inutile.
 (1) Schrappen wat niet past.

Drukk. G. Brandhof-Moers, Tienen.

In de jaren 1970 zijn beide groepen van de Sint-Babaragilde langzaam weggedeemsterd en zelfs uitgedoofd.

Na de eerste eeuwen van hun bestaan was er nog weinig sprake van zich te verdedigen tegen de vijanden van de hertog. Het leven van de gilde werd vanaf dan hoofdzakelijk herleid tot het koningsschieten, de optochten en processies, telkens in vol ornaat, en de teerfeesten.

1938 - Feestmaal van de Sint-Barbaragilde in hun lokaal het Hooghuis.

Deze breuk is het embleem van de Sint-Barbaragilde.

Ze werd in 1614 vervaardigd in renaissancestijl met zilveren blazoenschildjes, waarna borstplaten en andere schildjes aan een fluwelen lap werden bevestigd. Alleen de koning mocht de breuk dragen bij een openbaar optreden van de gilde.

De oude vlaggen van de Sint-Barbaragilde Mol zijn verloren gegaan. De laatste vlag werd in 1914 gemaakt door het huis Cary-Daeninck uit Brugge en is nog in bezit van een van de leden van de gilde. De voorlaatste vlag wordt bewaard in het Museum voor Geschiedenis in Brussel.

Het Barbarabeeld

Het beeld van 1769 stelt de heilige Barbara voor, de patrones van de kolveniers. Men kan steeds op haar beroep doen voor alles wat met vuur of gevaarlijke beroepen te maken heeft. Vandaar is zij ook de patrones van de wapensmeden, de brandweerlieden, de politiemannen, de artilleristen, de mijnwerkers enz.

Het beeld stond bij de hoofdman, maar men droeg het wel mee in de processies.

De feestdag valt op 4 december, omdat ze op die datum zou onthoofd zijn.

De vrouwen in hun gildekleden dragen het beeld van Sint-Barbara

Ste Barbaragilde, Gildekamer, Hooghuis

Ginderbroek, 22, Mol
Gesticht in 1614

M....

UEd. wordt vriendelijk verzocht de
vergadering te willen bijwonen in ons lokaal op *Zon* dag
29. 11. om *8* uur. *May + avond*
DAGORDE : *Regeling Feest*
Richting nieuw lid
laatste betaling.
HET BESTUUR.

Een prijsuitreiking op het Plein van Ginderbroek bij het jubelfeest in 1939 voor het versierde Hooghuis met op de voorste rij burgemeester Cardinaels, notaris Smolderen, brouwer Declercq en andere personaliteiten. De kinderen van smid Mols bekijken het schouwspel vanuit de bovenste ramen van het Hooghuis.

1938 - Voor de woning van 'de Draaier', zeeldraaier Goelen, en 'Pierre Schoen', schoenmaker Cuyvers, poseerde de Sint-Barbaragroep in haar nieuwe kleren: de vrouwen in een grijze bloemetjeskleed en met een cornetmutsje op, de mannen met kiel, een faas als hoofddeksel en donkere broek.

1948 – De gilde stapt door onze wijk, de vrouwen in een andere uitdossing.

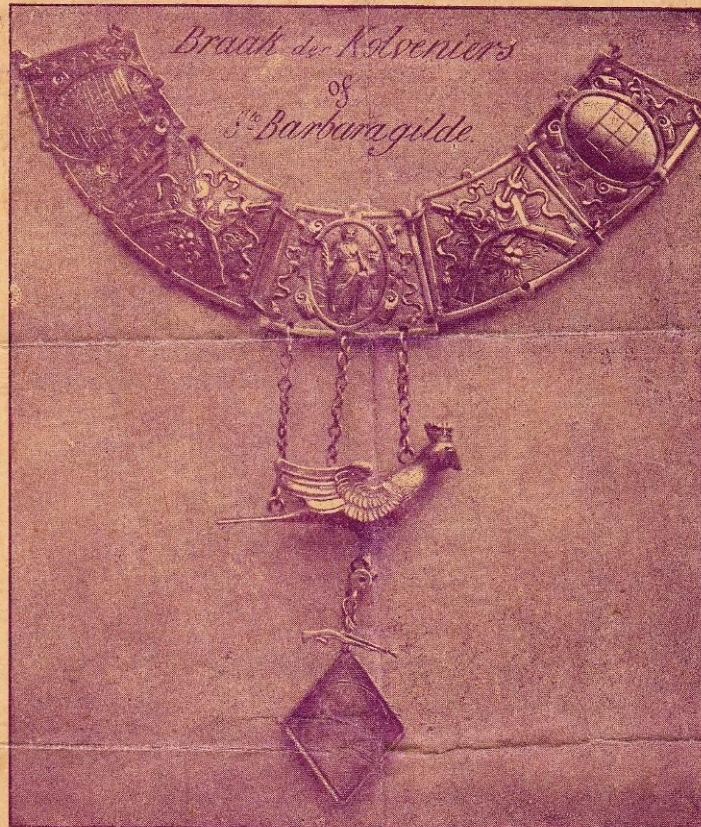

De Sint-Barbaragilde nam ook geregeld deel aan de feestelijkheden bij andere schuttersgilden, ook aan de optocht door het dorp.

Tijdens het huwelijksfeest van een lid van de gilde in de zaal van Borgerhout, brengen de schuttersgilde en enkele muzikanten in hun dagelijkse kledij een avondhulde met enkele volksdansen.

MOL GILDEFEESTEN 2 JULI

1614 - 1939

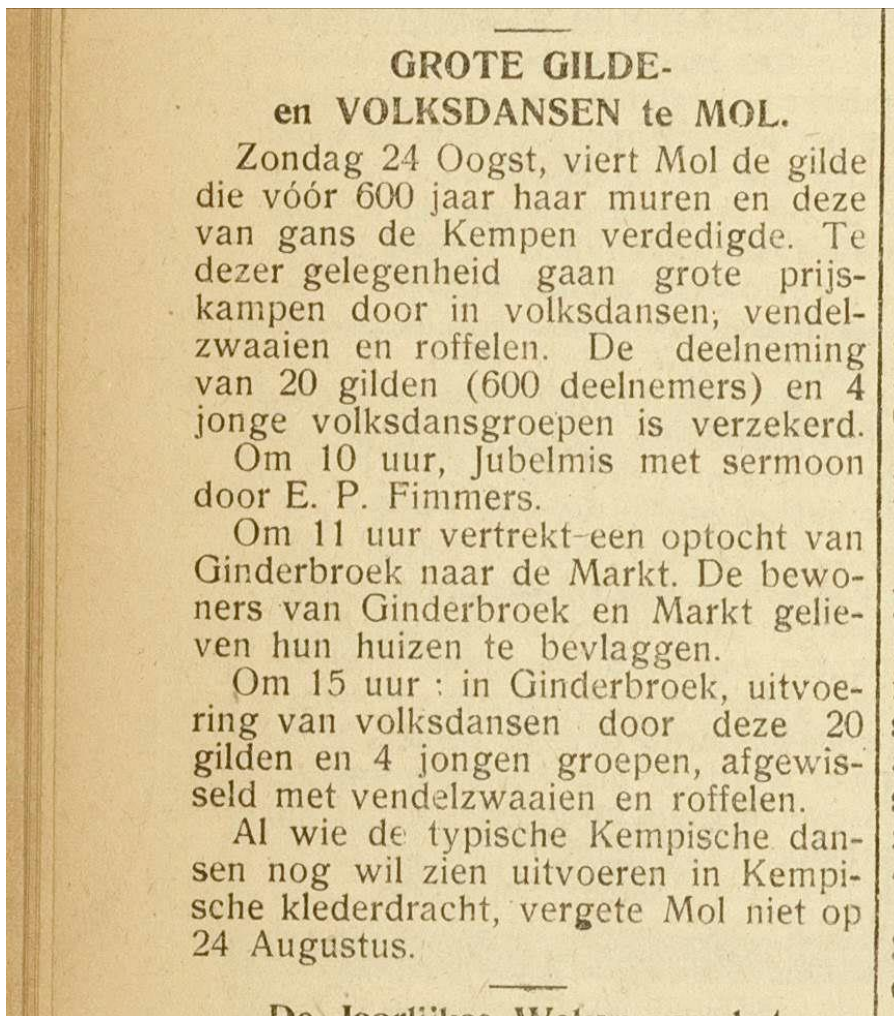
1614 is de datum dat de 'breuk' werd vervaardigd, een sieraad met zilveren afbeeldingen van Sint-Barbara, twee zilveren platen met gekruiste buksen, een schild van Albrecht en Isabella, een getinte balkstreep en het schepenzegel van Mol, en met onderaan een gekroonde papegaai en gedenkplaatjes

Een van de laatste optredens van de Sint-Barbaragilde is hun deelname aan de optocht bij de viering in 1979 van de honderdjarige Jefke Duuter (Geuens) uit de Nieuwstraat. In de achtergrond bij bordje 21 zie je o.a. de jongste leden van Klepperman: Kleppertjes van 6-12 jaar en Kleppers van 12-16 jaar.

1979 - Optocht met op de voorgrond Anna Cools van 't Facteurke, Stien 'Trui' (Ruts) en Gieneke (Van Baelen), de vrouw van hoofdman Jan Wouters. De vrouwen van de gilde waren na de Tweede Wereldoorlog gekleed in een zwart kleed, een kanten cornetmuts met vleugels en een gracieus neusdoek.

De viering van de 600ste verjaardag van de Sint-Barbaragilde

Het Nieuwsblad van Mol kondigt de gildefeesten aan van de 600ste verjaardag, die op 23 augustus 1947 plaatshebben.

Gemeenteraadszitting 1 september 1947

Burgemeester Luyten was ook erevoorzitter van de Sint-Barbara-gilde en daarom werd de toelage in de gemeenteraad bijna als vanzelfsprekend toegekend.

gras Dit heeft een som van 8201 fl. opgebracht. Goedgekeurd. 4) Toelage St Barbaragilde : Deze gilde vraagt een toelage van 10.000 fr. ter gelegenheid van haar 600 jarig bestaan. We hebben die feesten bijgewoond zegt de burgemeester, we zullen dan ook die gevraagde toelage stemmen. Goedgekeurd. 5) Aanvraag boompies door het

Het Zoeklicht, 6 september 1947

GROOT OOGSTFEEST

ter ere van het

600 JARIG BESTAAN

DER

SINTE BARBARAGILDE

24-8-27.

INGERICHT DOOR DE SINT BARBARAGILDE
IN SAMENWERKING MET «DE KLEPPERMAN».

PRIJZEN:

1. Optocht	-	schoonste groep	200-100-50 fr.
		talrijkste groep	200-100-50 fr.
		verstkomende groep	200-100-50 fr.
		schoonste vlag	200-100-50 fr.
		oudste vlag	200-100-50 fr.
		oude breuken	200-100-50 fr.
		moderne breuken	200-100-50 fr.

2. Prijskampen	-	volksdansen	500-300-200-100 fr.
		vendelzwaaien	300-200-100 fr.
		roffelen	300-200-100 fr.

3. Verder 100 fr. aan iedere deelnemende groep.

PROGRAMMA :

10 u. - Jubelmis met sermoen door E. J. Timmers.

11 u. - Ontvangst der gildekoningen ten gemeentehuize.

14 u. - Vertrek optocht van Ginderbroek naar de markt en terug naar Ginderbroek.

VOLGORDE :

1. Gilde Essen
2. Gilde Haecht
3. Gilde Herselt
4. Sint Sebastiaan, Kasterlee
5. Gilde Westerloo
6. Gilde Zandhoven
7. Gilde Oostham
8. Gilde Voortkapel
9. Gilde Veerle
10. Gilde Milleghem
11. De Vossepijp Mol
12. Gilde Tongerloo
13. Jeugdgroep Jochei, Antwerpen
14. Volksdansgroep Reuzegom, Leuven
15. Volksdansgroep De Zilvermeeuwen, Brussel.

VOLGORDE :

1. Gilde Essen	2 volksdansen
2. Gilde Haecht	2 volksdansen
3. Gilde Hersselt	2 volksdansen
4. Sint Sebastiaan, Kasterlee	1 roffelen
5. Gilde Westerloo	(2 vendelzwaaien
(2 volksdansen
6. Gilde Zandhoven	Quadril en lancier
7. Gilde Westerloo	2 roffelen
8. Gilde Oostham	(2 volksdansen
(1 roffelen
9. Gilde Voortkapel	1 roffelen
0. Gilde Veerle	(2 volksdansen
(1 roffelen
1. Gilde Milleghem	Quadril
2. Gilde Tongerlo	(2 volksdansen
(1 roffelen
(1 vendelzwaaien
3. Reuzegom, Leuven	2 volksdansen
4. De Klepperman, Mol	2 volksdansen
5. De Zilvermeeuwen, Brussel	(2 volksdansen
(2 vendelzwaaien
6. Jeugdgroep Jochei, Antwerpen	2 volksdansen

En om te eindigen enkele volksliederen

De St Barbara-Gilde bestaat 600 Jaar

en viert plechtig onder een gouden zon en in fel schitterende folklorische kleuren haar jubelfeesten.

Een kort woordje uitleg, zal de rol van de gilde in de geschiedenis beter doen uitkomen.

In de 14e eeuw werd onze arme Kempen gedurig bezocht door beruchte roversbenden, die alles plunderden, uitbrandden, uitmoordden en verwoestten.

Om in die toestand te verhelpen kwam dan onder de vorm van een «colveniersgilde» of gilde van wapenboden, onze St. Barbaragilde tot stand, volgens de gemeentelijke archieven werd zij in 1347 gesticht.

Als eerste opdracht, kreeg ze de Molse bevolking versholten achter de schanssen te beschermen tegen de woeste aanranders. De «caerte» of reglement van de gilde werd vervolgens door Philip II, door Albrecht en Isabella en andere grote Heren goedgekeurd. De verbroedering had toen drie taken te vervullen: de politie in 't dorp uit te oefenen; hulp te verlenen in manschappen aan de Heer die oorlog voerde, en ten laatste, hetgeen onze medeburgers nu nog het liefst doen: gemakkelijheden, prijs-schieting, processies, stoeten en ommegangen inrichten.

Toen Maria van Hongerije en Karel V aan bestendige legers de voorkeur gaven, werd voor het oorlogvoeren van de hulp der gilde afgezien: onze verbroedering moest zich dan beperken tot de bescherming van het dorp en het organiseren van de feesten.

De broeders die eerst met handbogen en kruisbogen bewapend waren, kregen rond 1450 «handbusse», het oudste vuurwapen, dat later door de musket vervangen werd. De jachtgeweren nu door de gildebroeders gebruikt om in de processie te gaan, zijn dus de symbolische opvolgers van die verouderde vuurwapens.

Toen geordende politiekorpsen in het Kempenland verschenen, bestond de St. Barbaragilde nog slechts als een maatschappij met een glorieus verleden, die de taak op zich had genomen vastgestelde feesten in te richten.

Door onraad en voorspoed, de godsdienstige oorlogen, de Franse Revolutie en de Boerenkrijg overlevend, is St. Barbaragilde tot ons gekomen.

In deze mooie Augustusmaand, op een zonnige Zondag wist zij op meesterlijke wijze haar 600e Jubileum te vieren. Om 10 uur zette een plechtige gezongen mis met gelegenheids-sermoon door E. P. Fimmers, de feestelijkheden in. Later wist onze sympathieke burgervader de Koningen van de Gilden die te Mol te gast waren, in het Gemeentehuis te verwelkomen.

Om 2 uur zag men in de stoet te Ginderbroek, oude typische Vl. mutsen, antieke bonte halsdoeken, brede veel-

kleurige rokken, zwarte zijden klakken en stijfgestroken blauwe kielen dooreen dwarrelen en al het andere overheerssen.

Onder grote toeloop werden dan vóór het «Hoog Huis» prijskampen in volksdansen en in oude volkspelen gehouden.

De Heer Luyten, Burgemeester, E. P. Erens, archivarsi van de Abdij van Tongerlo, de Heren Grietens, Sneyers en Joos, Algemene Voorzitter van de V. T. B., waren de leden van de Jury, die de moeilijke taak hadden, tussen die schilderachtige en bijna evenwaardige scharen, de winnaars te vinden.

Ziehier de uitslagen van dit folklorische tornooi:

Schoonste groep:

- 1) Essen.
- 2) Westerloo.
- 3) Veerle.

Talrijkste groep:

- 1) Essen.
- 2) Veerle.
- 3) Westerloo.

Verstkomende groep:

- 1) Brussel (Garve).
- 2) Essen.
- 3) Haacht.
- 4) Antwerpen.

Oude breuken:

- 1) Haacht (1430).
- 2) Wechelderzande (1538).
- 3) Westerloo.

Moderne breuken:

- 1) Zandhoven (1605).
- 2) Voortkapel (1612).
- 3) Veerle (1647).

Oudste vlag:

- 1) Wechelderzande.
- 2) Essen.
- 3) Herselt.

Schoonste Vlag:

- 1) Westerloo.
- 2) Zandhoven.
- 3) Voortkapel.

Volksdansen (Gilden):

- 1) Essen.
- 2) Oostham.
- 3) Voortkapel.

Volksdansen (Jeugdgroepen):

- 1) Garve.
- 2) Reuzegom.
- 3) Jochei.

Roffelen:

- 1) Herselt.
- 2) Westerloo.
- 3) Voortkapel.

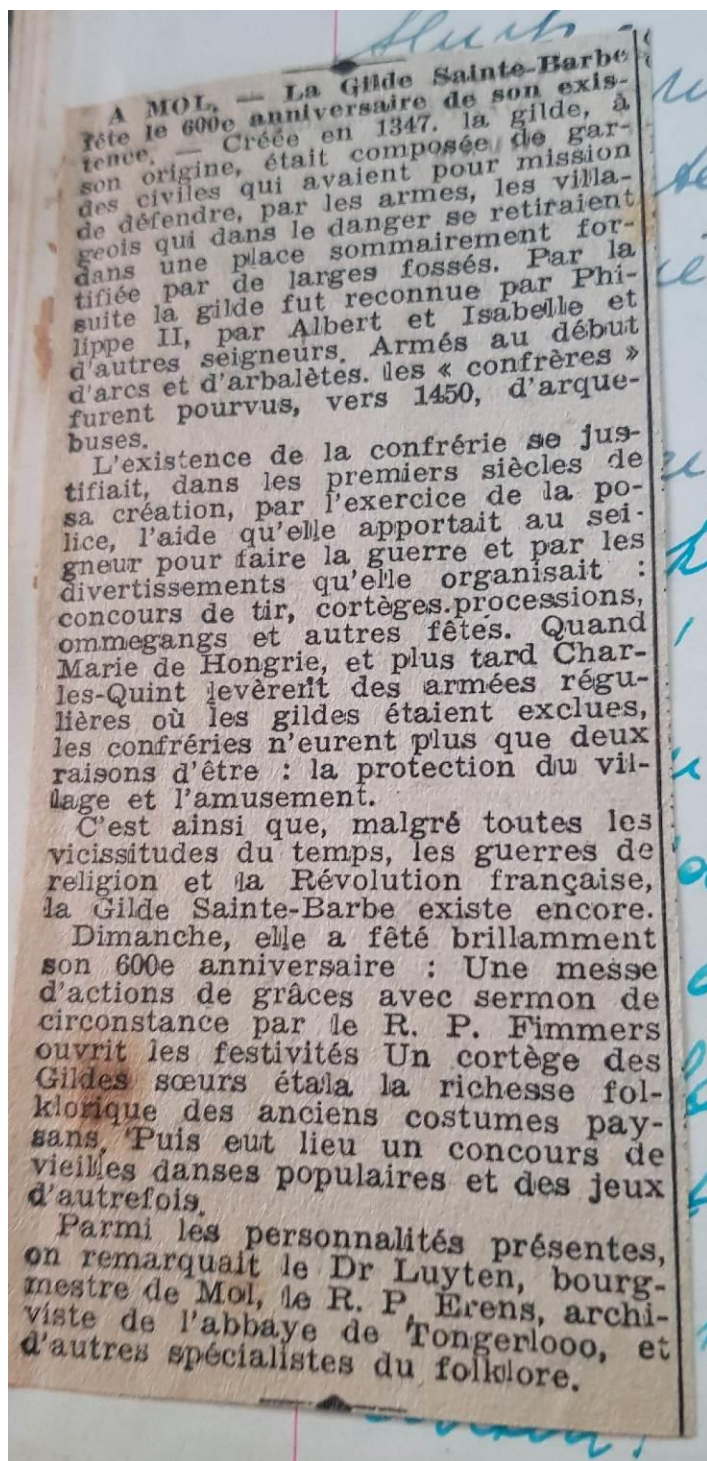
Vendelzwaaien:

- 1) Tongerlo.
- 2) Garve.
- 3) Westerloo.

E. F.

Het Nieuwsblad van Mol, 30 augustus 1947, met het verslag en de winnaars van de festiviteiten.

In de eerste jaren na de Tweede Wereldoorlog was deze 600ste verjaardagviering van de Sint-Barbaragilde vermoedelijk een gebeurtenis van betekenis, want er verschijnt zelfs een verslag ervan in een Franstalig dag- of weekblad. We hebben de indruk dat het een vertaling is van het relaas in het Nieuwsblad van Mol.

Te Mol – De Sint-Barbaragilde viert haar 600ste verjaardag. De gilde is in 1347 opgericht. Oorspronkelijk was ze samengesteld door leden van de burgerwacht die als opdracht hadden de burgers met de wapens te verdedigen die in gevaar waren en zich in een versterkt kamp of schans hadden teruggetrokken.

De gilde was erkend door de Spaanse koning Filips II, de aartshertogen Albrecht en Isabella en de andere landheren. In het begin waren de gildebroeders gewapend met kruisbogen, maar rond 1450 met buksen.

De gildebroeders kregen verdedigingstaken als opdracht: ze moesten de landheer bijstaan als die in oorlog was en daarnaast organiseerden ze verschillende activiteiten als prijschieten, deelname aan optochten en processies, en richtte zelf feestelijkheden in. Wanneer Maria van Hongarije en keizer Karel V aan de macht waren, vervielen hun landelijke legeropdrachten, maar moesten nog alleen hun burgers bij gevaar beschermen en zorgen voor ontspanning en vermakelijkheden.

Ondanks de godsdienstoorlogen en de Franse Revolutie bleven de gildes toch bestaan.

Zondag (24 augustus 1947) was er een schitterend feest bij de 600ste verjaardag van de Sint-Barbaragilde: een plechtige dankmis met een sermoen van E.P. Fimmers opende de feestdag en vervolgens

waren er een optocht van alle gildes in vol boerenornaat, volksdansen en allerlei spelen.

Bij de aanwezige personaliteiten bemerkten we Dr. Luyten, burgemeester van Mol, E.P. Erens, archivaris van de abdij van Tongerlo en andere heemkundigen.

Klepperman

Op 12 oktober 1946 kwamen de oprichters van Klepperman bij elkaar in de toen al verlaten Watermolen van Mol om de volksdansgroep officieel te stichten.

De molenaarswoning is in 1968 gesloopt. Alleen het gebouwtje naast het rad is overeind gebleven en gerestaureerd in 1985.

Jos Verbruggen, Leo Hannes en Carlo Van Elsen waren de bezielers en Carlo werd de eerste hoofdman of voorzitter.

Een van de eerste activiteiten van Klepperman was een ondersteunende rol bij de viering van de 600ste verjaardag van de Sint-Barbaragilde, want in het programmablade lezen we: *Ingericht door de Sint-Barbaragilde in samenwerking met De Klepperman.*

Omdat vader Caers speelman was van de Barbargilde en zoon Çois van Klepperman, verliep de samenwerking heel vlot.

In 1996 werd in het overgebleven molenarspandje twee arduinen gedenkstenen gemetseld van 50 jaar Klepperman. Het gebouwtje is nu ingericht als een klein (uilen)museum *De Beekjuffer*, door de natuurvereniging De Gagel.

De huidige hoofdman of voorzitter van Klepperman is Herman Boyen, al bijna vijftig jaar. Hij is ook de schrijver, samen met Mark Loos, van het artikel over 75 jaar Klepperman, waarvan deel 1 (periode 1946-1971) in *Molse Tijdingen* 2021 nummer 29 is verschenen.

Deel 2 (periode 1972-2022) komt in *M. T.* (december) 2022.

Contactadres Klepperman: Herman Boyen, Oude Molenstraat 84,
014 70 69 70

klepperman@telenet.be

www.facebook.com/KleppermanMol

Volksdansgroep Klepperman op 26 februari 1949 tijdens een Kempens feest

De belangstelling voor een plaatselijke volksdansgroep was in die naoorlogse jaren meteen groot. Ze werd gepatroneerd en gepromoot door VTB-afdeling Mol.

In het molenaarshuis werden de eerste danspasjes aangeleerd, ondersteund door leden van volksdansgroep Liereman uit Turnhout.

De naam Klepperman ontstond toen ze in het pas verschenen boek 'Postele op ter Heyde' lazen dat er destijds een Molse dans was die de Klepperwals heette.

Aan de eerste uitstap over de grens naar Valkenburg en Maastricht in 1948 namen 37 Kleppers deel.

Oefenstunden, een optrede voor het Molse Davidsfonds, ouderavonden met dans, kerstfeest, ... het vlotte goed.

Omdat het een gemengde groep was, gaven de pastoors in die tijd soms wel wat tegenwind.

Jeugd Klepperman met de kleppertjes van 6–12 jaar en de kleppers van 12–16 jaar, tijdens de optocht bij de viering van de honderdjarige Jefke Duuter (Geuens) op 17 november 1979, op het Pleintje van Ginderbroek

Als uniform was een rode boerenzakdoek met wille bolletjes al voldoende.
Nog herkenbare gezichten?

1979 – Klepperman danst voor de woning van Jefke Duuter, de honderdjarige van de Nieuwstraat, terwijl leden van de Sint-Barbaragilde toekijken.

Als dansgroep werd Klepperman steevast uitgenodigd om allerlei feestelijkheden op te luisteren. Of ze stond samen met koren of artiesten als Armand Preud'homme, Willem De Meyer, Miel Cools, Louis Verbeeck e.a. mee op het podium bij culturele manifestaties, zoals ook bij de Emiel Hullebroeck-hulde.

Ook in Ginderbroek. We sommen even op: de Ginderbroekse dag in 1983, tijdens de viering van de honderdjarigen Jefke Geuens in 1979, Marie Boets in 1996 en Sooike Suls in 2002 en in 2008 een optrede bij het Kersthuis.

2008 – Klepperman staat klaar voor een optrede voor het Kersthuis op het Pleintje van Ginderbroek

1996 - De viering van de honderdjarige Marie Boets uit Peerdskerkhof: Klepperman stapt mee in de optocht en treedt in de namiddag op, samen met vele andere volksdansgroepen.

Op de dansvloer van de speelplaats van de Rijpadschool en op de kiosk in Peerdskerkhof dansten toen: Klepperman Mol, Vlaamse Gepensioneerden Mol, Danssgroep K.G.B. Hulsen, Driekusman Rosseelaar, Stap voor stap Wezel, de 'Guld' Millegem, Hak en Tip Balen en de dansgroep Sint-Rochus Balen.

Klepperman bracht in de vooravond nog speciaal eenvoudige volksdansen uit oma's tijd, waarbij de speelman de sympathisanten mee ten dans uitnodigden.

1996 - De Vlaamse gepensioneerden in de optocht en later op de dansvloer van speelplaats schooltje Rijpad, met Çois Caers nog als speelman.

2002 – Klepperman danst voor de woning van de honderdjarige Sooike Suls uit de Hoogstraat wanneer hij wordt uitgehaald.
's Avonds treedt de dansgroep op tijdens het avondfeest in het Chiro-
heem aan de Martelarenstraat.

2016 – Klepperman 70 jaar oud, in het parochiecentrum Ginderbuiten

2022 - Klepperman vierde (na een jaar corona) op 19 maart haar 75ste verjaardag in zaal Spellenburg in Heidehuizen.

De kadril van Mol-Ginderbroek

Er waren in Mol drie bekende kadrils: de kadrilversie Jagers ten dans van de jachtgilde Sint-Hubertus Mol-Rozenberg, de kadril van de biegilde Sint-Ambrosius van Mol-Millegem en de kadril van de Sint-Barbaragilde van Ginderbroek.

Die kadrils zijn verschillend zowel in dansuitvoering als in muziek. Ook de gildes van de andere dorpen hadden vaak hun eigen uitvoering.

De kadril van Mol-Ginderbroek wordt nu nog door Klepperman geregeld uitgevoerd.

Wanneer *de kadril van Mol-Ginderbroek* voor het eerst werd gedanst, weten we niet. Maar op 24 augustus 1947 stond ze op het programma van de schuttersgilde Sint-Barbara die toen haar 600ste verjaardag vierde op het Pleintje van Ginderbroek.

Hoe de Sint-Barbaragilde aan die verjaardagdatum is gekomen, blijft ook een raadsel.

In 1947 was schrijnwerker-aannemer en accordeonist Jan Wouters uit Ginderbroek de speelman van de Sint-Barbaragilde.

Zijn voorganger was Jan Caers die getrouwd was met Justine Suls. Ze woonden in de Hoogstraat.

Waarschijnlijk heeft een speelman van de Sint-Barbaragilde een aangepaste versie van de dansmuziek en van *de kadril Mol-Ginderbroek* op eigenwijze vorm gegeven.

Kadril van Ginderbroek

1e figuur

Voorspel
| A B B C A | 4x

$\text{♩} = 120$
Voorspel

1/33 2/34 3/35
4/36 5/37 6/38 6/39 8/40 Fine 9/17 10/18 11/19
12/20 13/21 14 15 16 22 23 24
17 18 19 20 21 22 23 24
25 26 27 28 29 30 31 32

2e figuur

Voorspel
| A B | 4x

$\text{♩} = 120$
Voorspel

1 2 3 4 5
6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23 24

9 juli 2022 – Klepperman: *De kadril van Mol-Ginderbroek*

Kadril van de Sint-Barbaragilde van Ginderbroek-Mol

Over het verleden van de Molse gilden is niet zeer veel bekend. Wel bestaat er, van de hand van Fr. Spaey, een uitstekende studie over de Sint-Barbaragilde. We willen ons in deze dansbundel echter beperken bij enkele bijzondere gegevens.

Op 24 augustus 1947 werd te Mol met grote feestelijkheden het 600-jarig bestaan gevierd van de plaatselijke kolveniers- of busschuttersgilde Sinte-Barbara. Logischerwijze zou men tot het besluit komen dat de gilde in de 14de eeuw zou ontstaan zijn, maar... de oudst-gekende bus- en kolveniersgilden dateren slechts van de tweede helft van de 15de eeuw! Het eerste zekere spoor wordt aangetroffen in 1539, wanneer de gilde te Antwerpen deelnam aan het landjuweel der kolveniers. In 1568 ontving de gilde haar 'caert' van Filips II. De nog bestaande breuk werd in 1614 vervaardigd. In 1907 betrok de gilde op het gehucht 'Ginderbroek' het 'Hooghuis', een gebouw dat dateert van 1607 (¹).

De eerste gegevens omtrent de kadril van deze gilde werden reeds in september 1986 verzameld bij een eerste bezoek ter plaatse. Op dat ogenblik leefden er nog een achttal personen die de kadril ooit hadden meegedanst. Ze konden zich echter haast niets meer herinneren omtrent de dansuitvoering. Best geïnformeerd bleek wel Jan Wouters te zijn (°1916 – sedert 1947 lid van de gilde en tot 1976 de speelman ervan) evenals Regina Van Baelen (°1916) en Cois Caers (zoon van de vroegere speelman Jan Caers).

Een beschrijving van de dansuitvoering was niet voorhanden, evenmin als oude partituren van de begeleidende muziek. Van Jan Wouters ontvingen we later wel de door hem uitgeschreven muziek zoals hij die speelde op zijn harmonika.

Sedert wanneer er bij de gilde een 'danstraditie' bestaat, hebben we niet kunnen achterhalen. In geen enkele publikatie over Sint-Barbara vonden we een spoor

omtrent het beoefenen van oude dansen binnen de gilde. Ook in de gilderegisters zou geen enkele vermelding er op wijzen sedert wanneer de gilde aan het dansen is gegaan.

Sint-Barbara is nu reeds geruime tijd een 'slapende' gilde. Sedert 1974 bracht zij geen dansuitvoeringen meer.

De eerste optekeningen van deze kadrilversie konden in het najaar van 1987 worden gedaan, dank zij de bemiddeling van Herman Boyen, leider van de plaatselijke volksdansgroep 'De Klepperman'. Deze ontving zijn informatie van Jan Wouters.

Naast sommige meer-voorkomende kadrilfiguren bevatte de gedemonstreerde dans enkele verrassende elementen, het optekenen waard! Alhoewel hij vrij vlot, zelfs geanimeerd, werd uitgevoerd, werden bij een en ander toch vragen gesteld. Daar toch steeds getracht wordt tot de oudst-mogelijke informatiebron terug te gaan, werd contact opgenomen met de vroegere speelman Jan Wouters. Tijdens een gesprek verklaarde deze openhartig dat, met het oog op de uitvoering door jongeren, aan de dansuitvoering wel een en ander werd gewijzigd.

Geruime tijd werd gedokterd aan deze dans: enkele anomalïën en danstechnische fouten werden weggevoerd, waarbij getracht werd het traditionele patroon van een kadril zoveel mogelijk te bewaren, en de dans werd naar behoren op de muziek gezet. Gelet op de overeenstemming met een melodie uit de Kadril van Westerlo werd voor de I. figuur andere muziek angewend, voor de andere figuren bleef de melodie bewaard als ter plaatse genoteerd.

Het resultaat is niet onaardig: een pittige dans die in het bereik ligt van de meeste dansgroepen en gilden.

Door de Sint-Barbara-gilde van Ginderbroek werden aan de verschillende figuren typische namen gegeven die telkens door de speelman ter aankondiging werden afgeroepen. Ze wijzen op een of andere beweging uit de betrokken figuur. Zo wordt met 'Over de kop!' verwezen naar de armbeweging die de jongen in 25-28/I.

figuur maakt hij het rondleiden van de partner. ‘Wiggele-waggele-wiggele!’ duidt op de draaibewegingen, bedoeld in het voorspel van de II. figuur. ‘Den Ezel!’ is de jongen die in de III. figuur zijn partner eventjes moet afstaan aan de contrajongen. ‘Cavaseul!’ tenslotte is de vervorming van ‘Cavalier seul!’, een van de figuren die traditioneel tot de kadril behoren.

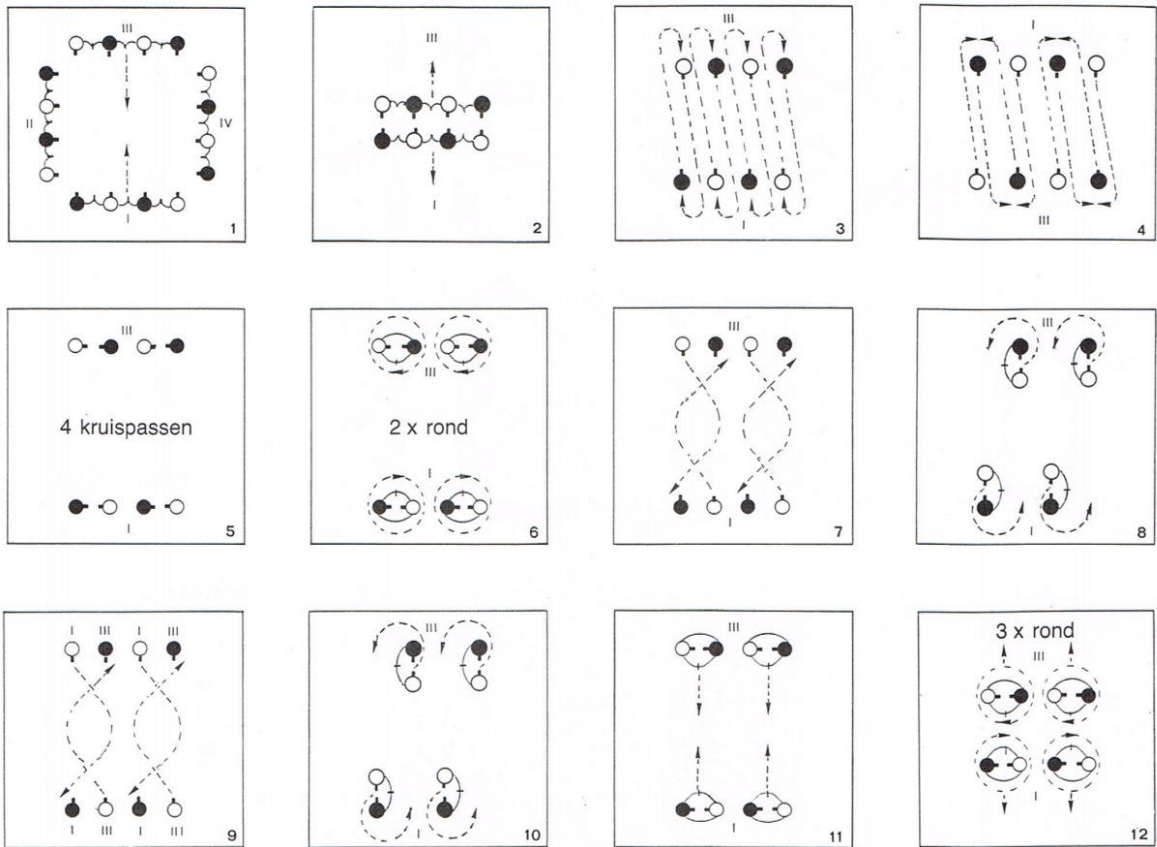
F.G.

Volksdans uit Vlaanderen

9 juli 2022 Klepperman - ***De kadril van Mol-Ginderbroek*** op het binnenplein van de Zwaan op de Markt van Mol

FIGUUR I

Zowel op de volksdansnamiddag als uiteraard bij onze repetities kan de kadriil van Ginderbroek aangeleerd worden.

VVKB-Klepperman

1946 - 2021

Oefenstunden Klepperman 2022-2023

zaal 3-4 OCMW - voorstel versie 25-06-2022

donderdag 8 september 2022	20:00 - 22:00
donderdag 22 september 2022	20:00 - 22:00
donderdag 6 oktober 2022	20:00 - 22:00
donderdag 20 oktober 2022	20:00 - 22:00
donderdag 27 oktober 2022	20:00 - 22:00
donderdag 10 november 2022	20:00 - 22:00
donderdag 24 november 2022	20:00 - 22:00
donderdag 8 december 2022	20:00 - 22:00
donderdag 22 december 2022	20:00 - 22:00
donderdag 12 januari 2023	20:00 - 22:00
donderdag 26 januari 2023	20:00 - 22:00
donderdag 9 februari 2023	20:00 - 22:00
donderdag 2 maart 2023	20:00 - 22:00
donderdag 16 maart 2023	20:00 - 22:00
donderdag 30 maart 2023	20:00 - 22:00
donderdag 20 april 2023	20:00 - 22:00
donderdag 4 mei 2023	20:00 - 22:00
donderdag 11 mei 2023	20:00 - 22:00
donderdag 25 mei 2023	20:00 - 22:00
donderdag 8 juni 2023	20:00 - 22:00

De oefenstunden hebben plaats in Zaal 3 en 4 van OCMW,
Jakob Smitslaan 28.

De eerste gaat door op donderdag 8 september.
Wie van volksdansen houdt, is er zeker welkom.